

DİKAB
8

ZEKAT VE SADAKA

2.
ÜNİTE

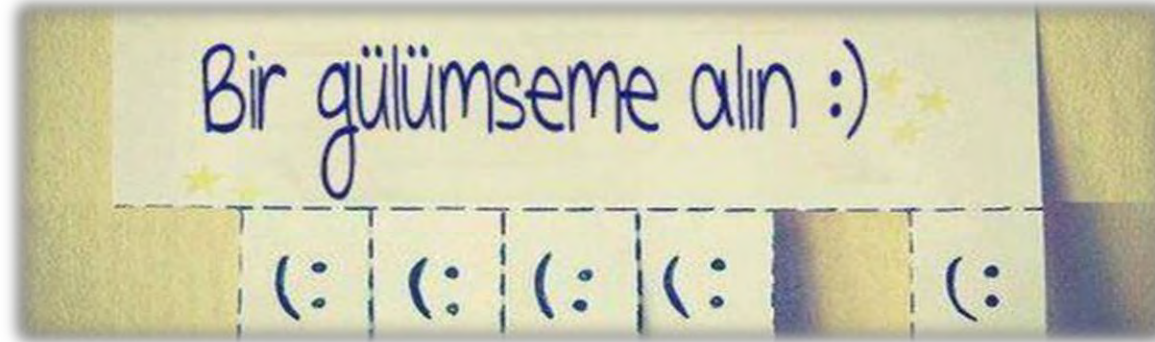

İslam'ın paylaşma ve yardımlaşmaya verdiği önem

“Sevinç ve mutluluklar paylaştıkça çoğalır, acılar ise paylaştıkça azalır”

“Komşu komşunun külüne muhtaçtır”

PAYLAŞMAK

İNSANI

BENCİLLİKTEN

CİMRİLİKTEN

KISKANÇLIKTAN

AÇGÖZLÜLÜKTEN

SEVGİYE

CÖMETLİĞE

MERHAMETE

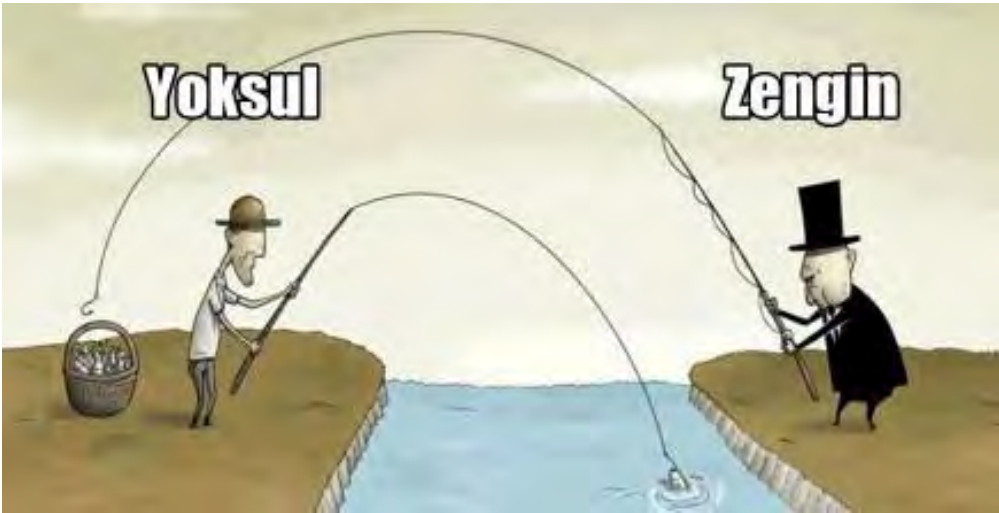
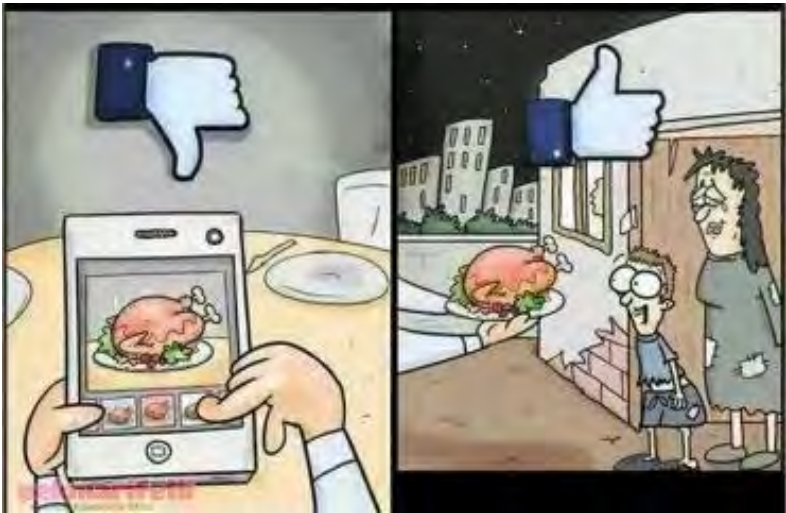
MUTLULUĞA

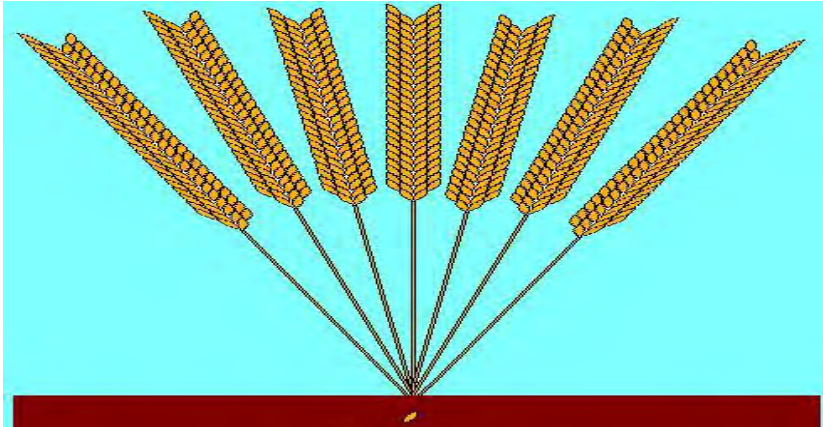
YARDIMSEVERLİLİĞE

UZAKLAŞTIRIR

YAKLAŞTIRIR

- Yardımlaşma insan için vazgeçilmez bir ihtiyaçtır.
- İnsan doğumundan ölümüne kadar hayatını yardımlaşma sayesinde sürdürebilir.
- Toplumda herkes bir diğerine muhtaçtır. Hepimiz bazen tek başımıza çözemeyeceğimiz sorunlarla karşılaşırız.
- Müslüman paylaşma ve yardımlaşmaya yakın çevresinden başlamalıdır.
- İslam, paylaşma ve yardımlaşma duygusunu güçlendirmeyi amaçlar. Bu konuda Müslümana yol gösterir.
- Paylaşma ve yardımlaşma her Müslümanda olması gereken bir özelliktir.

Mallarını Allah yolunda harcayanların durumu, yedi başak bitiren ve her başakta yüz tane bulunan bir tohum gibidir. Allah dilediğine kat kat verir. Allah lütfu geniş olandır, hakkıyla bilendir.
(Bakara Sûresi 261. âyet)

Kavramlar

Zekât: Temizlemek, temizlenmek , artmak ve çoğalmak anlamına gelir. Bu maddi hem temizliği, hem de haramdan ve günden temizlenmeyi ifade eder. Dinen zengin olan Müslümanların, mal veya paralarının bir kısmını Allah rızası için yılda bir kez fakirlere vermesine “zekat” denir.

Sadaka: Bir kişinin kendi isteğiyle ve zorunlu olarak yalnızca Allah (c.c.) rızası için fakir ve muhtaçlara yaptığı maddi ve manevi yardımdır.

İnfak: Allah’ın rızasını kazanma niyetiyle harcamada bulunmaktır.

Fitre(Sadaka-i Fıtr): Ramazana ayında verilen sadakaya denir.

Sadaka-i Cariye: Kesintisiz hayır anlamına gelmektedir. Bir insan öldükten sonra da amel defterine sevap yazdırmaya devam ettiren iyilikler demektir(Cami, Okul, Çeşme vb.)

Nisap: Dinen zekât ve hac gibi mali yükümlülükleri yerine getirebilmek için zengin olmanın ölçüsüne denir. Temel ihtiyaçları ve borçları dışında en az 80,18 gram altını olan zengin sayılır.

Öşür: Onda bir demektir. Toprak ürünlerinin zekat miktarını ifade eder.

Yoksul: Nisap miktarından daha az malı olan muhtaç kimse.

Düşkün: Yoksuldan daha kötü bir durumda olan kimse.

İNFAK, SADAKA VE ZEKAT İLE İLGİLİ TEMEL BİLGİLER;

İnfak

- ❖ Allah'ın rızasını kazanma niyetiyle **harcamada** bulunmaktır.
- ❖ “Onlar ki, gayba iman edip namazı dürüst kılarlar, kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden infak ederler (harcarlar)”

❖ Bakara Suresi, 212

Sadaka

*Maddi ve manevi sadaka

- ✓ Maddi yardımda bulunmak
- ✓ Bir insana güler yüz göstermek,
- ✓ Yoldan bir taş kaldırmak
- ✓ Yetimin başını okşamak
- ✓

*Sadaka-i Cariye

- Cami, Okul, Çeşme, köprü yaptırmak,
- Ağaç dikmek,
- Hayvan barınağı yapmak,
-

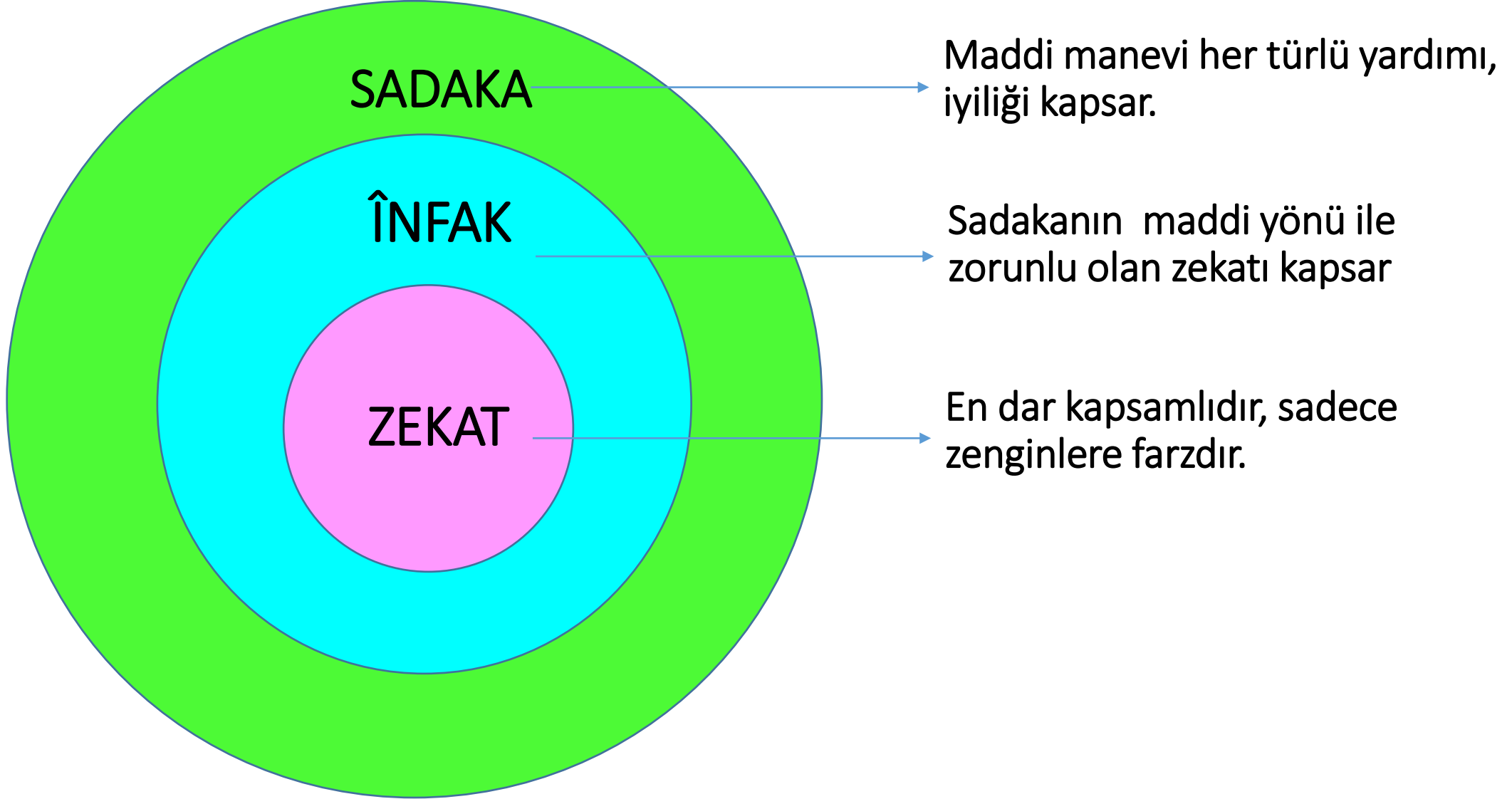
*Sadaka-i Fıtr

- Zekat vermekle görevli herkes fitre vermekle de görevlidir.
- Ramazan Bayramı namazından önce verilmelidir.

Zekât

- Zekât, hicrî 2. yılda farz kılınmıştır.
- Zekat, Hz.Muhammed'ten önceki peygamberlerin toplumlarına da farz kılınmıştır.
- Zekat, Fakirin hakkıdır. **“Mallarında fakir ve yaksullar için bir hak vardır.”** Zariat suresi,19

SADAKA, İNFAK VE ZEKAT ARASINDAKİ İLİŞKİ

Zekâtın VeriliŖi

Zekat Kimlere Farzdır:

1. Müslüman,
2. Akıllı,
3. Ergin,
4. Dinen zengin olanlar,
5. Hür olmak

Zekat Kimlere verilir: T evbe suresi, 60. ayet

1. Yoksullar,
2. Düşkünler,
3. Zekât işlerinde çalışan memurlar,
4. Gönülleri kazanılacaklar,
5. Köleler,
6. Borçlular,
7. Allah yolunda hizmet edenler,
8. Yolcular.

Zekat Kimlere verilmez:

1. Nene-dede
2. Anne-baba
3. Eşler birbirlerine
4. Çocuklar
5. Torunlar
6. Zenginler

Zekâtı verirken nasıl bir tavır takınılması gerekir?

- Zekâtı dileyen açıkça verebilir. Ancak yoksullara gizli verilirse yoksulun onuru korunur, bu çok daha iyi olur.
- Zekât veya sadaka verdiğimiz insanları sözle ve hareketlerimizle incitmemek için dikkat etmemiz gerekir.

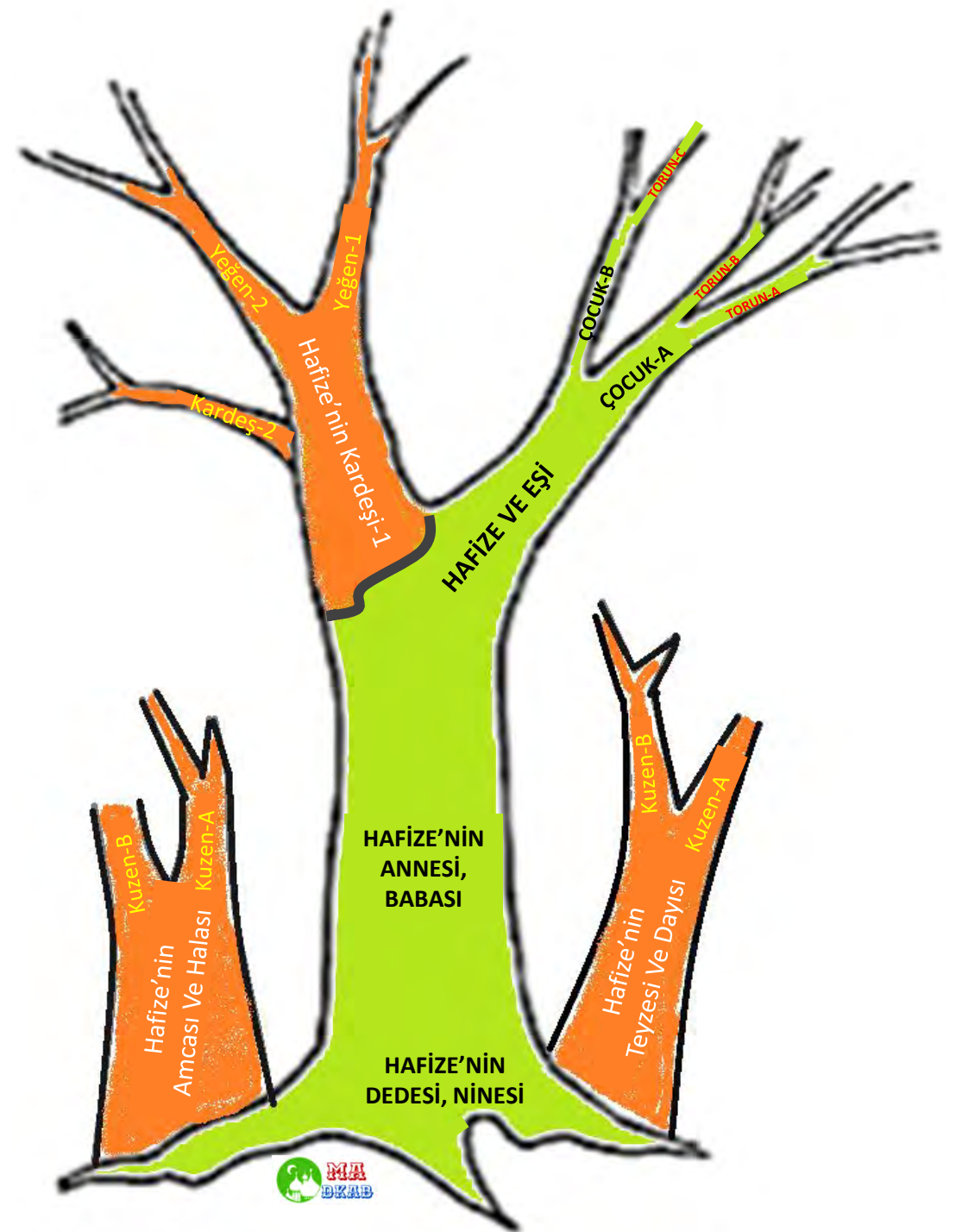

Zekat akrabalarından kimlere verilebilir?

AKRABALARIMIZDAN KİMLERE ZEKAT VERİLİR/VERİLMEZ AĞACI

Hafize'nin zekat verebileceği (dinen bakmakla yükümlü olmadığı) yoksul akrabaları

Hafize'nin zekat veremeyeceği (dinen bakmakla yükümlü olduğu) akrabaları

Zekât verilecek mallardan bazıları

Altın, para, döviz:

*Altının şeri ölçüye göre nisabı 80,18 gr.
(85) gr.

*zekat miktarı
(1/40)

Ticaret malları:

*Nisap miktarında olan, üzerinden bir yıl geçen maldır.

*kırkta bir
(1/40)

Hayvanlar:

Tür olarak koyun, keçi, sığır, manda, deve...

*Koyun-keçi
(1/40)
*Sığır-manda
(1/30)
*Deve
(1/5)

Toprak ürünleri:

Buğday-arpa
Meyve-sebze..

*Sulu toprak
(1/20)
*Susuz toprak
(1/10)

Madenler:

Demir, bakır, petrol...

*zekat miktarı
(1/5)

NOT 1: Kişi bu mallardan **barınma (ev), ulaşım (araç)** gibi temel ihtiyaçlarını karşıladıktan sonra **artan miktarından** zekâtını verir.

NOT 2: Zekatın farz olması için **(Altın, para, döviz) -- (Ticaret malları) – (Hayvanlar)** Üzerinden **1 yıl** geçmesi gerekiyor
Zekatın farz olması için **(Toprak ürünleri) – (Madenler)** **Topraktan çıkarılması** yeterlidir.

HAYVANLARIN ZEKATI

HAYVAN CİNSİ	Koyun-Keçi	Sığır-Manda	Deve
		 	
NİSAP MİKTARI NE KADAR?	40 koyun veya keçi olan zengin sayılır	30 büyükbaşı olan zengin sayılır	5 devesi olan zengin sayılır
KAÇ HAYVANDA NE KADAR ZEKAT VERİLMELİDİR?	0-39 → 0 40-120 → 1 koyun veya keçi 121-200 → 2 koyun veya keçi 201-400 → 3 koyun veya keçi	0-29 → 0 30-40 → 1 (iki yaşında buzağı) 41-59 → 1 (üç yaşında buzağı)	0-4 → 0 5-9 → 1 koyun veya keçi 10-14 → 2 koyun veya keçi

ZEKAT, SADAKA, FİTRE VE FİDYE ARASINDAKİ FARKLAR

	ZEKÂT: Dinen zengin olan Müslümanların, mal veya paralarının bir kısmını Allah rızası için yılda bir kez fakirlere vermesine “zekât” denir	SADAKA: Bir kişinin kendi isteğiyle yalnızca Allah (c.c.) rızası için fakir ve muhtaçlara yaptığı maddi ve manevi yardımdır.	FİTRE (SADAKA-İ FITR): Ramazana ayında verilen sadakaya denir.	FİDYE: Oruç tutamayacak durumda olan hasta, yaşlı... kimselerin ödediği maddi bedele denir.
HÜKMÜ NEDİR?	Farz	Sünnet-Nafile	Vacip	Vacip
ZORUNLULUK VAR MI?	Zorunlu	Zorunlu değil	Zorunlu	Zorunlu
KİMLER VERİR?	Dinen zengin olanlar	Tüm Müslümanlar	Ramazana ulaşan Zenginler ve aileleri	Oruç tutamayanlar
KİMLERE VERİLİR?	K. Kerim’in belirlediği kimselere(Tevbe,60)	Herkese	Fakirlere	Fakirlere
MİKTARI NEDİR?	Nisap miktarı (80,18 Gr altın)	Miktarı yoktur	Bir kişinin günlük doyum miktarı	Bir kişinin günlük doyum miktarı X 30 gün
NE ZAMAN VERİLİR?	Yılda bir defa	Her zaman	Ramazan ayında	Ramazanda ve sonrasında
NELERDEN VERİLİR?	Yalnızca mal veya para	Maddi ve manevi tüm yardımlar	Yalnızca mal veya para	Yalnızca mal veya para

SADAKA İLE İLGİLİ BAZI KAVRAMLAR

Sadaka taşı: Genellikle cami vb. yerlerde ihtiyaç sahiplerinin alabilmeleri için para vb.nin bırakıldığı özel yer. Kökeni Selçuklulara kadar uzanan yardım şeklidir.

Vakıf: Birden fazla veya bir kişi önderliğinde kurulmuş toplumun yararına yönelik çalışmalar sürdüren kuruluş demektir.

İmaretler; kimsesiz, yaşlı ve yoksulların yeme, içme, giyinme, barınma gibi ihtiyaçlarını karşılamak için yapılmıştır.

Zimem Defteri: Osmanlı'da, ramazan ayı gelince zenginler esnafları dolaşır, 'zimem defteri' denilen borç defterinin bir kısmını veya tamamını satın alırlardı.

Askıda Ekmek: Ekmek almak isteyenlerin, fakirlere verilmesi için aldıkları ekmek sayısından bir veya birkaç ekmek fiyatı daha fazla ödemesiyle gerçekleşen eski bir gelenektir.

Zekâtın Faydaları

Bireysel

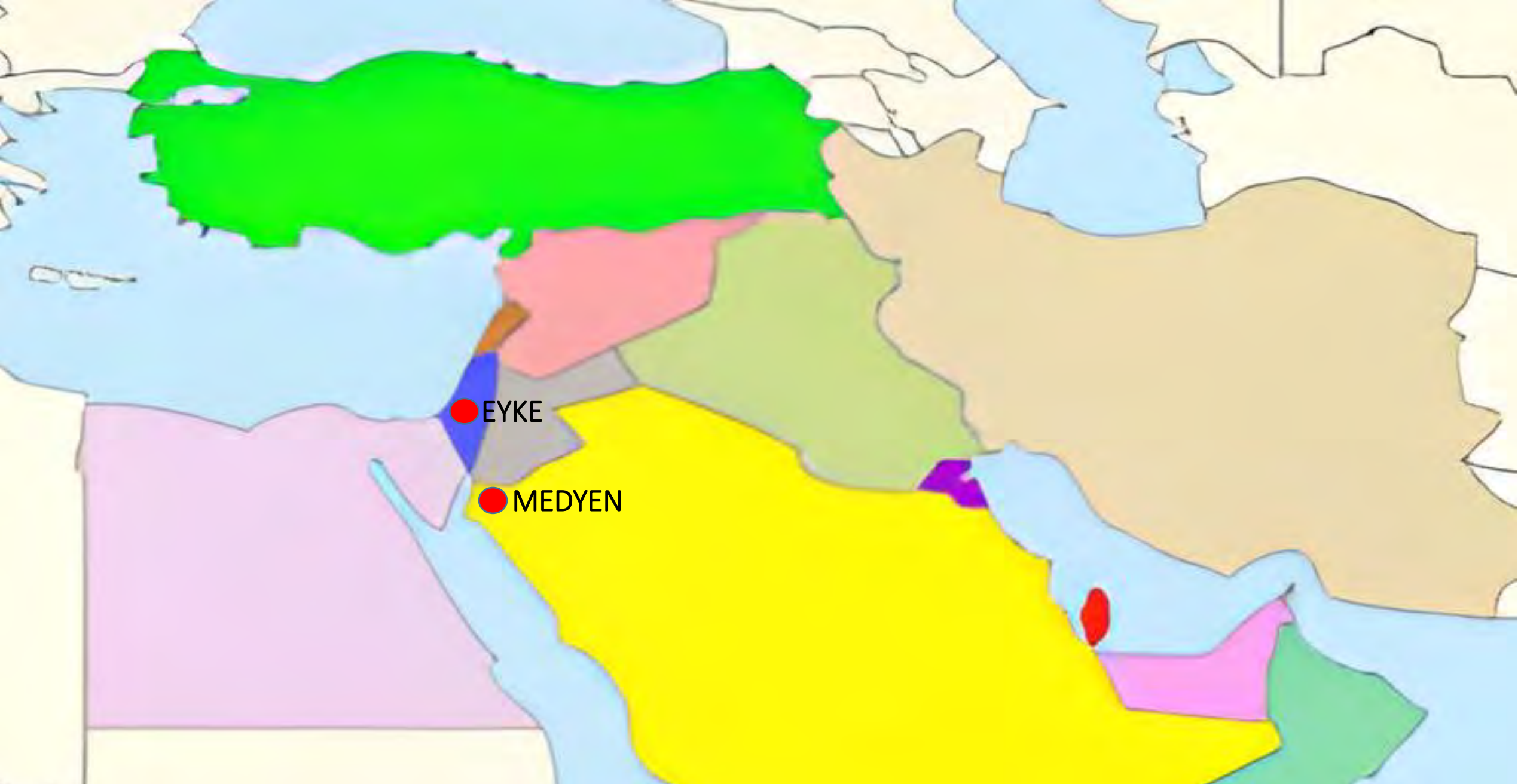
- 1.Kişinin Allah'ın rızasını kazanmasını sağlar.
- 2.Kişinin maneviyat olarak huzur bulmasını sağlar.
- 3.Kişiyi mutlu eder.
- 4.Sorumluk sahibi olmasını sağlar.
- 5.Ahlakını güzelleştirir.
- 6.Diğergamlık duygusunu kazandırır

Toplumsal

- 1.Toplumsal yardımlaşma, dayanışma ve paylaşma duygularını güçlendirir.
- 2.Toplumda huzur ortamı oluşturur.
- 3.Muhtaç olan insanların daha rahat ve iyi durumda yaşamalarına olanak verir.
- 4.Toplumda denge sağlanır.

HZ. ŞUAYB (A.S.) KISSASI

Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Şuayb (a.s.)

- Hz. İbrahim'in soyundandır.
- Hz Musa'nın kayınbabasıdır.
- Medyen ve Eyke halkına gönderilmiştir.
- Putperest, ölçü ve tartıda haddini aşan toplumu uyarmıştır.
- İkna edici ve yumuşak huylu özelliği nedeniyle ***Hatib'ul Enbiya*** olarak adlandırılmıştır.
- Hz. Şuayb'ın tüm çabalarına rağmen iman etmeyen Medyen ve Eyke kavimleri şiddetli bir deprem ve ateş yağmuru ile helak edilmiştir.

“Medyen halkına da kardeşleri Şuayp'ı peygamber olarak gönderdik. Dedi ki: Ey kavmim! Allah'a kulluk edin. Sizin için ondan başka hiçbir ilah yoktur. Rabb'inizden size açık bir delil gelmiştir. Artık ölçüyü ve tartıyı tam yapın. İnsanların mallarını eksiltmeyin. Düzene sokulduktan sonra yeryüzünde bozgunculuk etmeyin. İnananlar iseniz bunlar sizin için hayırlıdır.”

(A'râf suresi, 85. ayet.)

Hız. Şuayb'ın (a.s.) kıssasından alınabilecek pek çok mesajlar:

- ❑ Bir toplumu ayakta tutan sahip olduğu **değerler**dir. Bu değerlerin başında ise **adalet, doğruluk ve güven** gelir.
- ❑ Bu değerlerin olmadığı bir toplumda **huzur ve güven** ortamı yok olur.
- ❑ İnsanlar kendi çıkarları için her türlü kötü davranışta bulunabilirler. Sonunda da toplum dağılır ve yok olur.

Bir Sure Tanıyorum: Maûn Suresi ve Anlamı

Maun Suresi;

- ✓ K.Kerim'in 107. suresidir.
- ✓ Mekke döneminde inmiştir.
- ✓ 7 âyettir.
- ✓ Maûn, yardım, iyilik ve zekât demektir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla.

1. Din gününü (ahirette ceza ve mükâfatı) yalanlayanı gördün mü?
2. İşte o, yetimi itip kakar.
3. Yoksulu doyurmayı teşvik etmez
4. Şu namaz kılanların vay haline!
5. Onlar namazlarından gafildirler (önem vermezler).
6. Onlar gösteriş (riyakarlık) yaparlar.
7. Ve onlar en küçük bir yardımı (zekâtı) da engellerler.

Surede,

1. *Allah'ın (c.c.) nimetlerini ve hesap gününü inkâr eden*
nankör,
2. *Amellerini gösteriş için yapan*
riyakâr,
3. *Yardım ve iyiliğe engel olanlar olmak üzere üç tip insan anlatılmaktadır*

...😊👐

2. ÜNİTEMİZ SONA ERMİŞTİR